

Molí de Baix o Molinot

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: Edificació al peu del rec de Corrubí, gairebé quan aquest es troba amb el rec de Tubau. Al Sud es troben Les Planes; a l'Oest, les masies del Prat; al NO, Tubau; al NE, Corrubí i a l'Est, Caselles.

Emplaçament Accés pel camí de Le Planes, abans d'arribar al trencant de Caselles, es trenca a l'esquerra seguint el rec de Tubau fins que aquest es troba amb el rec de Corrubí.

Alçada: 1081

Coordenades:

Latitud: 42.19643

Longitud: 2.05255

UTM Est (X): 421776

UTM Nord (Y): 4672020

Classificació

Número de fitxa 08216 - 51

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Edifici

Estil / època: Medieval Popular

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Edificació en estat ruïnós, del que només en queden restes del mur i de la bassa.

Protecció Legal

Tipus de protecció: BCIL

Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.

Data aprovació: dj., 18/10/2007 - 12:00

Accés Difícil

Ús actual: Sense ús

Titularitat Privada

Titular: Ref. Cad.: 08215A00400018

Fitxes associades:

[Cortal de Tubau](#)

[Tubau](#)

[Sant Esteve de Tubau](#)

[Molí de Dalt o de Tubau](#)

Autoria de la fitxa

Lluïsa Vilalta Pérez

Data de registre de la fitxa:

dv., 28/01/2022 - 18:32

Descripció

El Molí de Baix o Molinot està en runes, tot i que encara conserva restes dels murs en diferents parts de les estructures que estan molt cobertes de vegetació, la que en dificulta la identificació.

De l'estructura principal, només en resta part del mur de paredat irregular i alguna cantonera devastada. S'identifica una mola d'un metre i mig de diàmetre, enterrada a terra i coberta de vegetació, la que impedeix identificar altres estructures, les que correspondrien a l'habitatge de l'antic molí medieval reconvertit en una casa de pagès que es coneixeria com a Cortal de Baix de Tubau. A la part nord del camí, hi ha restes de dos murs de la bassa, per un costat bastits amb grans carreus i paredat irregular i per l'altre amb pedra esculpida més uniformement.

Observacions:

Un cortal era un corral gran cobert, edificat en despoblat per guardar bestiar i eines del camp, formant un conjunt de bordes o corts i magatzems als quals hi havia agregada una cabana per habitatge del pastor.

Història

El Molí de Baix o Molinot podria ser el molí medieval que apareix en diferents estudis històrics del municipi (MARTINEZ SOLSONA 1967, SOCA I TORRES, 2005), el que també gaudia d'altres molins que treballaven constantment. Aquest molí, junt al Molí de dalt o de Tubau, no ha estat inclòs en cap inventari de molins de la Riera del Merlès (AYMAMÍ 2011), tot i que sí que pertany a aquesta.

En un capbreu del priorat de Sant Jaume de Frontanyà del 1790 (ACS 1790), Antoni Tubau i Orriels, hereu del mas Tubau, confessa tenir en el seu terme “dos casas nomenadas lo Cortal de una y lo Ras de altra, habitadas y affocadas, y un Molí Fariner”, el que coneixem actualment com a Molí de Tubau o de Dalt, doncs el molí medieval de Tubau (més tard conegut com el Molinot) havia quedat abandonat després de la Pesta Negra de 1348. En aquest mateix capbreu de 1790 apareix la confessió de Caterina, viuda de Benet Rafart, pagès de Sant Jaume de Frontanyà que aquell 1790 va declarar davant el Prior “una casa o molí rònech y habitat i affocat nomenat antes lo Molí de Tubau y vuy lo Cortal de Baix de Tubau”. Aquest molí rònec era conegut antigament com a a Molí de Tubau, però a finals del s. XVIII estava totalment en runes i ja no tenia funcions de molí. La casa annexa a l'antic molí havia estat repoblada per la família Rafart i

s'anomenava Cortal de Baix de Tubau o Molinot, topònim despetiu segurament per l'estat d'abandonament del vell molí, fins que anys més tard, amb la construcció del nou Molí de Tubau, va passar a ser conegut com a Molí de Baix. És possible que s'aprofitessin les pedres del Molinot medieval en ruïnes per a la construcció dels edificis, la resclosa o el rec del nou molí.

Bibliografia

MARTINEZ SOLSONA, F. (1967) Sant Jaume de Frontenyà: mil anys d'història i geografia. Montblanc. Granollers.

SOCA TORRES, I. (2005) "Aproximació al passat" a Sant Jaume de Frontanyà: Natura, Art i Pau; Diputació de Barcelona, Barcelona.

AYMAMÍ, G. (2000) "Els molins hidràulics de la riera del Merlès" a l'Erol nº 108, Àmbit de Recerques del Berguedà, Berga.

ACS (1790) Notaria de Solsona, Not. Domènec Aguilar, Capbreu del terme i parròquia de Frontanyà, núm. 588, p. 14v.

